

4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Kanun Değişikliği Taslağı ile İlgili Oda Görüşleri

MADDE 3

f) Tüketici: Bir mal veya hizmeti ticari veya mesleki olmayan amaçlarla edinen, kullanan veya yararlanan gerçek yada tüzel kişiyi” denilmektedir.

Değişiklik önerisi:

Bir adet kurutma makinası alan Berber, Kuaför bunu mesleki amaçla kullanır. Tüketici değil midir? Bu nedenle, bundan önceki (halen yürürlükte olan Kanun) ndeki ibare daha iyi görülmektedir. “Bir mal veya hizmeti satın alarak nihai olarak kullanan veya tüketen gerçek veya tüzel kişiyi” denilmelidir.

Madde 4 2.Paragraf

“Satın alınan malın ayıplı olduğu anlaşılması halinde tüketici, 15 gün içerisinde bu ayıbı satıcıya bildirmekle yükümlüdür. Tüketici bu durumda, sözleşmeden dönme malın ayıpsız misliyle değiştirilmesi veya ayıp oranında bedel indirimi ya da ücretsiz onarım isteme haklarına sahiptir. Tüketici, bu seçimlik hakları yerine veya bunlarla birlikte tazminat da isteyebilir. Satıcı, tüketicinin seçtiği talebi yerine getirmekle yükümlüdür.”...

Değişiklik önerisi:

Gerek kanunda gerekse bu taslakta değiştirilmesi süresi belirtilmiyor. Bir süre konulmalıdır.

Madde 4. 1.paragraf

“Ambalajında, etiketinde, tanıtma ve kullanma kılavuzunda ya da reklam ve ilanlarında yer alan veya satıcı tarafından bildirilen veya standardında tespit edilen nitelik veya niteliği etkileyen niceliğine aykırı olan ya da tahsis veya kullanım amacı bakımından değerini veya tüketicinin ondan beklediği faydaları azaltan veya ortadan kaldıran maddi, hukuki veya ekonomik eksiklikler içeren mallar, ayıplı mal olarak kabul edilir.”

Madde 4. 6.paragraf

“Satışa sunulacak ayıplı mal üzerine ya da ambalajına, imalatçı veya satıcı tarafından tüketicinin kolaylıkla okuyabileceği şekilde “özürlüdür” ibaresini içeren bir etiket konulması zorunludur. Yalnızca ayıplı mal satılan ve bir kat yada reyon gibi bir bölümü sürekli olarak ayıplı mal satışına tüketicinin bilebileceği şekilde tahsis edilmiş yerlerde bu etiketin konulma zorunluluğu yoktur. Malın ayıplı olduğu hususu, tüketicie verilen fatura, fiş veya satış belgesi üzerinde gösterilir”

Değişiklik önerisi:

Ayıplı hangi malların satışa sunulacağı tespit edilmelidir. Örneğin bir ütü standardında tespit edilen nitelikte bulunmayıp “özürlüdür” diye satışa sunuldu. Alan şahıs bu ütü kullanırken cereyan çarptı veya yangın çıktı. Yeni bir ütü almak çözüm mü getirecektir. Bu nedenle her ayıplı mal “özürlüdür” diye satışa sunulamaz.

Madde 13 5.Satır

“... Ancak, özelliği nedeniyle bazı malların garanti süresi, Bakanlıkça başka bir ölçü birimi ile de belirlenebilir.”

Değişiklik önerisi:

Bu cümlede belirsizlik vardır. “Bazı Mallar nedir, başka ölçü birimi” nedir?

Madde 14

“Tanıtım ve Kullanma Kılavuzu” başlığı altında geçiyor. Paragrafta ise “bakım onarım ve kullanılmasına ait tanıtma ve kullanım kılavuzu” deniliyor.

Değişiklik önerisi:

Konu başlığı “Kullanma, Bakım ve Onarım Kitabı” olarak değiştirilmelidir. Zaten tüketici kullanma bölümünde satın aldığı malı tanıyacaktır.

Sanayi mallarından ithal edilmiş olanların, bakım, onarım ve kullanılmasına ait tanıtma ve kullanım kılavuzlarının aslına uygun Türkçe tercümeleriyle, yurt içinde üretilenlerin bakım, onarım ve kullanılmasını gösterir. Türkçe tanıtım ve kullanım kılavuzlarıyla birlikte satılması zorunludur.

İş makinalarının büyük bir bölümü yurt dışından ithal edilmektedir ve büyük meblağlarla satın alınmaktadır. Ancak, alınan bu iş makinalarının bir çoğunun Kullanma-Bakım, Tamir ve Yedek Parça Katalogları Türkçe olarak verilmemektedir. Bu makinaları kullanan ve bakımını yapan operatörün, bunları tamir eden bakım ve onarımcının yabancı dil bilmesi beklenemez. Kanunda yer alan “Tanıtma ve Kullanma Kılavuzu” bölümünde açıkça bu makinalara ait “Bakım ve Onarım ve kullanılmasına ait tanıtma ve kullanım kılavuzlarının aslına uygun Türkçe tercüme ile...”satılması zorunludur denilmektedir. Gerek ithal edilen gerekse yurt içinde üretilen iş makinalarına ait Türkçe Kataloglar ilgili firmalardan istenmeli, olmayanlara uyarılmalı ve Türkçe kataloglar ilgili firmalarca bastırılmalıdır.

Madde 14 2.Paragraf

“Bakanlık, Sanayi mallarından hangilerinin tanıtma ve kullanım kılavuzu ile satılmak zorunda bulunduğunu ve bunlarda bulunması gereken asgari unsurları Türk Standartları Enstitüsünün görüşünü alarak tespit ve ilanla görevlidir.” denilmektedir.

Değişiklik önerisi:

Bu işi sadece TSE’ye vermek yanlıştır. Forklift, Vinç İş Makinası olmasına rağmen farklı yerde klaslanmıştır. Konuyla ilgili Meslek odalarının görüşleri de alınmalıdır.

Madde 15

“... ömrü süresince, yeterli teknisyen kadrosu ve yedek parça stoku bulundurmak suretiyle...” denilmektedir. Oysa mevcut Kanun’da “... ömrü süresince, bakım, onarım vb. servis hizmetlerini yürütecek istasyonları kurmak ve yeterli teknisyen kadrosu ile yedek parça stoku bulundurmak zorundadırlar” deniliyordu.

Burada açıkça kurulacak istasyonlar göz ardı edilmiştir. Servis istasyonları sayılarına göz atıldığında 11.maddenin A bendinde geçen forklift bir iş makinası olmasına rağmen 11.maddenin C bendinde yer almamaktadır. Dolayısıyla iş makinaları için en az 10

servis istasyonu gerekirken bir iş makinası olan forklift için en az 1 servis istasyonu ile yetinilmiştir. Bir bisiklet (9.maddenin C bendi) için en az 10 servis istasyonu istenirken bir iş makinası için en az 1 servis istasyonu istemek çok yanlıştır. Bu nedenle; forklift, vinç gibi iş makinalarının 11.maddenin C bendinde yer alması ve buna paralel olarak en az 10 servis istasyonu istenmesi gerekir. Sonuç olarak; çok büyük meblağlarla satın alınan iş makinalarının sağlıklı Kullanılması-Bakımı, Ayarı ve Tamiri için Türkçe Kataloglarının olması, zamanında müdahale içinde yeterli sayıda servis istasyonlarının bulunması zorunludur.

Ayrıca son paragrafta "... servis istasyonların kuruluş ve işleyişine dair usul ve esasları TSE'nin görüşünü alarak..."denilmiş. Neden sadece TSE? Örneğin mevcut Kanunun 18.maddesi'nin son maddesinde "Bakanlık.... TSE ile birlikte tespit ve ilanla görevlidir denirken, Taslak 18.maddenin son satırında TSE'yi çıkarıp "ilgili bakanlık ve diğer kuruluşlarla birlikte tespit ve ilanla görevlidir" demiştir. Buradan da sadece TSE'nin görüşünün alınmasının yetersizliği ispatlanmış oluyor.

Madde 18

"Tüketicinin kullanımına sunulan mal ve hizmetlerin kişi ve çevre sağlığına zararlı veya tehlikeli olabilmesi durumunda, bu malların emniyetle kullanılabilmesi için üzerine veya ekli kullanım kılavuzlarına, bu durumla ilgili açıklayıcı bilgi ve uyarılar, açıkça görülecek ve okunacak şekilde konulur veya yazılır. Bakanlık, hangi mal veya hizmetlerin açıklayıcı bilgi ve uyarıları taşıması gerektiğini ve bu bilgi ve uyarıların şeklini ve yerini ilgili bakanlık ve diğer kuruluşlarla birlikte tespit ve ilanla görevlidir."denilmektedir. Diğer kuruluşlar hangileridir?

Bu madde ciddi bir maddedir ve bunların taşınması, depolanması, bir sorun halinde alınacak tedbirler vb.tespit edilmelidir. Yerel yönetimdeki itfaiyeler bile bazı maddelerinin nasıl söndürüleceğini bilmemektedir.

Madde 20

Tüketicilere özel çıkarılacak bilgilendirici yayınlar maddenin mevcut halinde yer almaktadır. Bu yayınlara dergiler de ilave edilmiştir.

Bu konuda kaynak yetersizliğinden bahsedilmelidir. Tüketicinin ve Rekabetin Korunması Genel Müdürlüğünden "4077 Sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun" adlı kitapdan istenildiğinde "ödenek yok, bastıramıyoruz" cevabı alınmıştır.

Madde 28 1.Paragraf

"Bakanlık, bu Kanunun uygulanması için laboratuvarlar kurabilir veya Bakanlıkların kurulu bulunan laboratuvarlarından istifade edebilir; kalite kontrolü yapacak resmi ve özel kuruluş laboratuvarlarında bulunması gereken asgari teknik özellikleri ilgili bakanlıklar ve yetkili kuruluşlara müştereken tespit ve ilanla görevlidir."denilmektedir. Yetkili kuruluşlar kimlerdir?